HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: https://www.bienhoatx.com
Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Người Tù Kiệt Xuất: Đại Uý Nguyễn Hữu Luyện** của **HCA**. Hội chân thành cảm tạ giả. Kính mời. **Trân trọng**

Người Tù Kiệt Xuất:
Đại Uý Nguyễn Hữu Luyện

Ngày 6 tháng 6 năm 2026, cựu đại uý biệt kích dù của Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà (VNCH) Nguyễn Hữu Luyện từ trần ở tuổi 93. Ông mất đi nhưng để lại cho chúng ta một gương bất khuất của người chiến sĩ miền Nam suốt 21 năm (1966-1987), trong ngục tù khắc nghiệt của Cộng Sản ở miền Bắc.

Đại Uý Nguyễn Hữu Luyện khi còn là Trung Uý

Chúng ta hãy nhìn lại cuộc đời của "người tù kiệt xuất" (danh xưng do nhà văn Phan Lạc Phúc phong tặng) Nguyễn Hữu Luyện.

Hai câu nói bất hủ của ông trong nhà tù Cộng Sản là:

"Tôi Nguyễn Hữu Luyện, đại uý Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà… tôi chưa thua các anh. Tôi mới thua một trận, chưa thua cuộc chiến nầy."

Khi bị bắt đi lao động ông khẳng khái trả lời:

"Quy chế sĩ quan Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà không cho phép tôi làm những công việc mất nhân cách."

Ông Nguyễn Hữu Luyện sanh năm 1933 tại Hà Nội. Cha mẹ mất sớm, ông được người anh cả nuôi dưỡng. Ông theo học trường trung học Nguyễn Trãi. Sau khi ra trường, ông tình nguyện gia nhập quân đội Quốc Gia, theo học Khoá 4 Phụ Trường Sĩ Quan Trừ Bị Thủ Đức; được gởi học ở Trường Võ Bị Liên Quân Đà Lạt.

Ra trường, ông gia nhập binh chủng Nhảy Dù rồi chuyển sang Biệt Kích Dù, và được tuyển vào nhóm nhảy ra Bắc.

Kế hoạch thả biệt kích (gián điệp biệt kích) ra miền Bắc.

Sau Hiệp Định Geneva 1954, chính quyền của Tổng Thống Ngô Đình Diệm và Mỹ muốn có biện pháp "đánh Cộng Sản trong lòng Cộng Sản". Từ khoảng 1958 -1960, CIA hỗ trợ thành lập các đơn vị tình báo đặc biệt thuộc Sở Khai Thác Địa Hình (sau này là Phòng 45/Sở Bắc, rồi Liên Đoàn 77 do Đại tá Lê Quang Tung chỉ huy). Nhiều người được tuyển chọn là người gốc miền Bắc di cư 1954 (thường là Công Giáo), vì quen địa hình và tiếng nói.

Các giai đoạn chính và phương thức thả.

• Giai đoạn CIA (khoảng 1960–đầu 1964): Thả các toán nhỏ (thường 4–8 người) bằng đường không (máy bay C-47 không số hiệu, sau này C-123), đường biển (thuyền), hoặc đường bộ. Chuyến bay đêm, thường vào mùa Trăng (khoảng mùng 10–20 Âm Lịch). Một trong những toán sớm nhất là Castor (tháng 5/1961, do Nguyễn Cao Kỳ lái máy bay, thả xuống Sơn La). Toán Ares/Phạm Chuyên xâm nhập đường biển năm 1961, cũng nổi tiếng.

• OPLAN 34A (Operational Plan 34A / 34-Alpha): Từ năm 1963–1964, trách nhiệm chuyển dần sang Bộ Quốc Phòng Mỹ (MACV-SOG, tiếp quản năm 1964). Kế hoạch nầy bao gồm:

• Thả toán biệt kích/gián điệp dài hạn (AIROPS – airborne operations).

- Các cuộc tập kích ven biển bằng tàu nhanh (MAROPS – maritime operations, dùng tàu Nasty-class).

- Do thám, bắt cóc, phá đường sắt/cầu cống, rải truyền đơn.

Tổng cộng khoảng 40–50 toán (gần 500 người) được thả ra miền Bắc, trong suốt chương trình. Nhiệm vụ điển hình: thu thập tin, chỉ điểm mục tiêu cho không quân, xây dựng cơ sở ngầm, phá hoại.

Kết Quả và Số Phận

Hầu hết các toán bị phát hiện và bắt hoặc tiêu diệt rất nhanh.

Sau khi ra tù ông và gia đình sống cực khổ ở Việt Nam; con cái ông phải đi làm thuê, làm mướn cho người ta.

Ông Nguyễn Hữu Luyện khi ở Mỹ

Năm1993, ông sang Mỹ theo diệm HỌ và định cư tại thành phố Boston. Hai năm sau, ông ghi tên học ngành American Studies (Nghiên Cứu Mỹ) tại University of Massachusetts Boston (UMass Boston).

Năm 1999–2000: William Joiner Center for the Study of War and Social Consequences (Trung Tâm thuộc UMass Boston) nhận tài trợ từ Rockefeller Foundation để cấp học bổng nghiên cứu về “Vietnamese Diaspora” (Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn).

• Ông (và một số người khác) cáo buộc trung tâm nầy phân biệt đối xử về tuổi tác và nguồn gốc dân tộc: ưu tiên chọn ứng viên trẻ hoặc người có liên hệ với phía Cộng Sản, trong khi loại bỏ những người tỵ nạn miền Nam lớn tuổi có trải nghiệm trực tiếp về cuộc di cư.

• Vụ kiện được đưa ra toà ở Massachusetts. Toà Sơ Thẩm bác đơn, Toà Phúc Thẩm Massachusetts cũng bác đơn kiện (phán quyết năm 2006). Toà cho rằng: nhóm người ông đại diện không thuộc diện được bảo vệ theo luật chống phân biệt đối xử về tuổi và nguồn gốc dân tộc theo cách ông lập luận.

Năm 2001, nhân dịp tưởng niệm ngày Quốc Hận thứ 26, đài Little Sài Gòn có một buổi phỏng vấn ông Nguyễn Hữu Luyện. Khi biên tập viên Đinh Quang Anh Thái đặt câu hỏi: "Trong hoàn cảnh nào, giờ phút nào ông biết tin cuộc chiến đã ngã ngũ và đất nước thống nhất dưới chế độ Cộng Sản". Ông Luyện trả lời:

"Tôi nhảy ra Bắc vào ngày 22 tháng 6 năm 1966, sau một thời gian rất ngắn hoạt động tại vùng biên giới Lào-Việt, thuộc lãnh thổ tỉnh Quảng Bình. Sau đó, tôi bị bắt ngày 27 tháng 7 năm 66. Suốt thời

gian đó đến ngày mất nước, tôi bị cùm trong phòng tối và bị cách biệt, không được liên lạc với bất kỳ anh em nào, kể cả những người tù khác. Tháng Tư năm 75, tôi đang ở trại giam Phong Quang - Lào Cai. Trại tù nầy có 4 cái loa lớn, sau giờ tù đi lao động về thì quản giáo trại mở đài Hà Nội cho nghe, nên chỗ nào cũng nghe được.

Thành ra, dù nằm trong xà lim tối, tôi cũng nghe được âm thanh lọt qua, vì xà lim làm bằng ván gỗ. Vì vậy, tôi theo dõi được mọi tin tức của đài Hà Nội.

Vào khoảng 20 tháng Tư thì họ (Công An coi trại) cho tôi một cái đèn dầu, đem báo vào cho tôi đọc và cho tôi mượn một cái radio nhỏ để tôi theo dõi tình hình. Họ nghĩ rằng, diễn biến của tình hinh có thể làm tôi thay đổi thái độ.

Về ngày 30 tháng Tư, tôi chỉ biết diễn tả cảm giác duy nhất của tôi ngày hôm đó là họ cho tôi xem một tờ báo có đăng một tấm ảnh rất lớn, chụp cầu Tràng Tiền, trên cầu có chiếc xe Jeep còn mang cờ của quân lực Việt Nam Cộng Hoà; và trên xe mấy anh Việt Cộng đội mũ tai bèo, xe cắm cái cờ mà họ gọi là cờ giải phóng. Tôi cảm thấy đau nhói trong lòng và có cảm giác như nhìn thấy vợ mình đang nằm trong tay một người đàn ông khác. Sự đau đớn đã làm tôi khóc nhiều ngày, mắt tôi sưng lên. Trong tù rất đói, mà những ngày đó tôi không ăn được nữa."

Nhà báo Jimmy Vũ Nhân viết trong Facebook của ông như sau:

"Ngày 06 tháng 6 năm 2026, tại San José, Đại Uý Nguyễn Hữu Luyện, xuất thân từ Khoá 4 Trường Bộ Binh Thủ Đức,

Cuối tháng 7 năm 1966, trong một chuyến xâm nhập miền Bắc, ông bị bắt và rơi vào tay Cộng Sản. Suốt 21 năm 4 tháng 17 ngày trong lao tù, người sĩ quan Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà vẫn giữ trọn khí tiết, không khuất phục, không đầu hàng và không tham gia lao động cưỡng bức. Đó là một thành tích phi thường, ghi dấu ý chí bất khuất của một người chiến sĩ trước nghịch cảnh khắc nghiệt nhất.

Sau ngày được tự do và đến Hoa Kỳ, dù đã ngoài 60 tuổi, ông vẫn tiếp tục học tập tại đại học. Khi gần 70 tuổi, ông còn theo học chương trình cao học tại Đại học UMass Boston. Tinh thần cầu tiến ấy một lần nữa cho thấy nghị lực phi thường và lòng ham học hỏi của một con người đã trải qua những năm tháng tù đày khủng khiếp, nhưng không để nghịch cảnh khuất phục mình.

Cuộc đời Đại Uý Nguyễn Hữu Luyện là biểu tượng của lòng can trường, niềm tin và danh dự người quân nhân. Ông đã chứng minh rằng nhà tù có thể giam hãm thân xác, nhưng không thể khuất phục tinh thần của một người chiến sĩ luôn giữ vững lý tưởng và khí tiết của người lính Việt Nam Cộng Hoà.

Sự ra đi của ông là một mất mát lớn đối với gia đình, thân hữu và cộng đồng người Việt tỵ nạn Cộng Sản. Tuy nhiên, tấm gương của ông sẽ còn được nhắc nhớ qua nhiều thế hệ - như một biểu tượng của lòng yêu nước, ý chí bất khuất và tinh thần không bao giờ đầu hàng bạo lực, áp bức.

Xin nghiêng mình tiễn biệt Đại Uý Nguyễn Hữu Luyện, người tù kiệt xuất và người anh hùng thầm lặng của Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà.

Nguyện cầu hương linh ông sớm an nghỉ nơi miền miên viễn."

HCA
November 9/2026

Tài liệu Tham Khảo

-Việt Báo

-Little Saigon Radio Phỏng Vấn Cựu Đại Uý Biệt Kích Nguyễn Hữu Luyện

https://vietbao.com/a18007/little-saigon-radio-phong-van-cuu-dai-uy-biet-kich-nguyen-huu-luyen

-Facebook Jimmy Vũ Nhân

-Người tù kiệt xuất Đại uý Nguyễn Hữu Luyện đã vĩnh viễn ra đi

https://www.facebook.com/share/1HUYiLzQGj/?mibextid=wwXIfr

-Dòng sông cũ

NGƯỜI TÙ KIỆT XUẤT, Đại Uý Nguyễn Hữu Luyện – Phan Lạc Phúc

https://dongsongcu.wordpress.com/2024/07/04/nguoi-tu-kiet-xuat-dai-uy-nguyen-huu-luyen-phan-lac-phuc/